

N:o 49.

Af herr **K. V. Rydén**, om anslag för beredande af ökad under-
 stöd åt småskollärare m. fl., som erhålla understöd från
 småskollärarnes m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt.

I annan denna dag väckt motion n:o 48 har jag värdsamt före-
 slagit en höjning af understödet för äldre behöfvande småskollärare m. fl.
 från lägst 100 kronor till högst 200 kronor för hvarje understödstagare.
 Höjningen motiveras af den stora stegring af lefnadsomkostnaderna, som
 de senare åren medfört och som redan gör den af mig föreslagna för-
 höjningen otillräcklig, fast den af hänsyn till möjligheten att vinna något
 måst begränsas till detta belopp.

Emellertid bringas man härvid äfven att tänka på den första upp-
 sättningen af pensionärer. Under åren 1892—1900 beviljades hel pen-
 sion från småskollärarnes m. fl:s ålderdomsunderstödsanstalt med 150
 kronor och afkortad pension med viss procent af hel pension. I följd
 af dessa bestämmelser utbetalades enligt uppgifter, som jag inhämtat å
 småskollärarnes ålderdomsunderstödsanstalt under 1907 års första halfår,
 pension till följande belopp:

Antal pensionärer.	Årligt pensionsbelopp.
70	150 kronor
57	140 »
2	130 »
7	120 »
8	110 »
41	100 »
4	90 »
6	85 »
5	80 »
4	75 »
73	70 »

Summa 277

Af dessa pensionärer äro icke mindre än 80 män. Äldsta pensionären är 89 år gammal.

En öfverblick öfver tablån här ofvan gifver vid handen, att af samtliga nu lefvande pensionärer, som tillkommo före den 1 februari 1901, blott 70 afgått med hel pension, medan icke mindre än 207 måst afgå före tiden för uppnåendet af full pensionsrätt. Och af dessa 207 ha icke mindre än 73, d. v. s. mera än 26 procent af hela antalet, måst nöja sig med lägsta pensionsbeloppet, 70 kronor per år.

Dessa siffror visa, att efter pensionsbestämmelsernas ikraftträdande det stora flertalet af denna kår icke förmådde så länge kvarstå i sitt arbete, att hel pension kunde bli lönen för en lyktad lifsgärning. Det torde därför kunna anses billigt, att staten tänker äfven på en liten förbättring i dessa sina forna tjänares i sanning pröfvande lott.

Om för alla dem, som afgingo med pension i följd af de bestämmelser, som upphörde att gälla med utgången af år 1900, ett belopp af 50 kronor från statskassan tillsköttes den summa, som utgår från ålderdomsunderstödsanstalten, skulle ju därmed en hjälp, om ock ringa, kunna gifvas åt dessa gamla arbetare i folkbildningens tjänst. Som villkor för erhållande af detta tillskott torde dock böra bestämmas, i likhet med hvad som gäller för utdelandet af understöd till äldre behöfvande småskollärare, som afgått före 1892, att pensionstagare skall styrkas vara i behöfvande omständigheter samt hafva oförvitligen tjänstgjort.

De utgifter, som skulle åsamkas statsverket genom ett bifall till denna framställning, torde kunna beräknas på följande sätt: 277 understodstagare à 50 kronor = 13,850 kronor.

Då härifrån afgå *dels* de, som kunna antagas ha affidit eller aflida före slutet af 1908 — ett antal, som på grund af pensionärernas höga ålder icke torde bli ringa — *dels* de, som tilläfventyrs icke äro i behöfvande omständigheter, torde beloppet behöfva bestämmas till förslagsvis 13,000 kronor.

Denna summa, som år efter år och ganska hastigt kommer att förminskas i mån af de gamla pensionärernas bortgång, synes icke vara af den betydighet i förhållande till vår stora budget, att den skäligen kan afskräcka Riksdagen från att genom dess beviljande väcka glädje och en liten ljusning för dessa gamla tjänare under deras återstående dagar.

På grund häraf dristar jag mig vördsamt att föreslå den utvidgning i hvad Kungl. Maj:t föreslagit i statsverkspropositionen under 10:de hufvudtiteln (punkt 15),

att Riksdagen måtte för år 1909 å allmänna in-
dragningsstaten anvisa ett anslag å 13,000 kronor att,
enligt de grunder Kungl. Maj:t kan finna lämpligt
meddela, användas till understöd af 50 kronor till
hvar och en af sådana äldre behöfvande lärare och
lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt
biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor
vid folkskola, hvilka, efter oförvitlig tjänstgöring, er-
hållit understöd från småskollärares m. fl:s ålderdoms-
understödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22
juni 1892 men erhållit afsked före utgången af år
1900.

Stockholm den 24 januari 1908.

Värner Rydén.

I motionen instämma:

<i>Axel Lundblad.</i>	<i>J. P. Jespersen.</i>	<i>Sam. Söderberg.</i>
<i>Otto Persson.</i>	<i>Jöns Åkesson.</i>	<i>Alfr. Fornander.</i>
<i>A. Hansson</i> i Solberga.	<i>John Erlansson.</i>	<i>Axel E. Lindvall.</i>
<i>S. J. Enander.</i>	<i>P. M. Olsson.</i>	<i>Gustaf B. Hellman.</i>
<i>Esbjörn Persson.</i>	<i>K. J. Larsson</i> i Bondarfve.	<i>O. W. Redelius.</i>
<i>Aug. Larsson.</i>	<i>Nils Jönsson</i> i Kvarnberga.	<i>Adolf Johansson.</i>
<i>Carl Jansson.</i>	<i>L. Gust. Broomé.</i>	<i>E. Sundin.</i>
<i>G. M. Sandin.</i>	<i>A. Thylander.</i>	<i>Karl Otto.</i>
<i>S. H. Kvarnzelius.</i>	<i>Oskar Berg.</i>	<i>Joh. Ström.</i>
<i>J. M. Juhlin.</i>	<i>J. G. Hazén.</i>	<i>A. A. Eriksson.</i>

<i>P. Hörnstén.</i>	<i>M. Matsson.</i>	<i>Per N:son Bosson.</i>
<i>M. E. Svallingson.</i>	<i>Oscar Forssting.</i>	<i>Johan Ericsson.</i>
<i>E. C. Kropp.</i>	<i>Adolf Janson.</i>	<i>W. Johansson</i> <i>i Öja.</i>
<i>J. Andersson,</i> <i>Baggböle.</i>	<i>Fr. Canell.</i>	<i>Per Pehrsson,</i> <i>Österby.</i>
<i>Nils Larsson.</i>	<i>Fridtjuv Berg.</i>	<i>Robert Johansson.</i>
<i>Bernh. Eriksson.</i>	<i>Anders Olsson.</i>	<i>Nils Persson.</i>
<i>A. C. Gunnarsson.</i>	<i>O. G. Erikson.</i>	<i>N. Edv. Lindberg.</i>
<i>Carl Gustafsson.</i>	<i>David Pettersson.</i>	
